

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ἀπέθανεν ἐν Μοντεκατίνι εἰς τῶν δημοφιλεστέρων Ἰταλῶν μουσουργῶν, ὁ Ροντζέρο Λεονκαβάλλο, ὁ γνωστότατος συνθέτης τῶν «Παληάτων», ἐκ συμφορήσεως. Ἐγεννήθη ἐν Νεαπόλει τῇ 1858, ἤρχισε τὸ στάδιόν του ὡς διευθυντῆς ὀρχήστρας ἐνὸς καφέ-κονσέρ εἰς τὸ Παρίσι, ἀκολούθως ἐγκατεστάθη ὡς μαέστρος εἰς Κάρρον. Τῇ 1891 ἐπανήλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἔδωσε τοὺς «Παληάτους», τὸ πρῶτον του ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη εἰς τὴν «Σκάλαν» τοῦ Μιλάνου σημείωσαν μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἐνεποίησε ἑκτακτον ἐντὺ πωσιν, ἔμεινε δ' ἔκτοτε τὸ ἀριστούργημά του. Παίζεται πάντοτε μὲ τὴν «Καβαλερίαν Ρουσικάναν» τοῦ Μασκάνι βραβεύθεισαν τῇ 1891 ἐν τῇ διαγωνισμῷ Σοντζόνιο· θεωροῦνται ὡς διδυμοὶ τρόποι τινὰ ἀδελφοί.

Ὁ Λεονκαβάλλο συνέθεσε καὶ ἄλλα ἔργα: Τῇ 1893 ἔδωσε τοὺς «Μεδίκους», πρῶτον μέρος μιᾶς μεγάλης ἱστορικῆς τριλογίας τῆς ὁποίας ἔγραψε καὶ τὸ λιμπρέττο, καὶ τῇ 1896 τὸν «Σάττερτον», παιχθέντα εἰς τὴν Ρώμην. Ἀμφότερα τὰ ἔργα αὐτὰ δὲν εἶχον ἀξιοσημείωτον ἐπιτυχίαν. Εὐτυχέστερος ὑπῆρξε μὲ τὴν «Μπο-ἐμ» ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁμωνύμου μυθιστορήματος τοῦ Μυρζέ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤντηλσε τὴν ἔμπνευσίν του καὶ ὁ Πουτσίνι διὰ τὴν ὁμώνυμον ὄπεραν. Μεταξὺ τῶν νεωτέρων ἔργων του εἶνε ἡ «Ζαζά», παιχθεῖσα τῇ 1900 καὶ ἄλλα τινά.

Κατὰ τὴν κηδεῖαν του κατετέθησαν πολυάριθμοι στέφανοι, ἐξεφώνησαν δὲ λόγους ὁ δῆμαρχος, ὁ μουσουργὸς Μασκάνι, ὁ μουσικοεκδότης Σοντζόνιο καὶ ὁ Ζὰν Καρέρ.

— Ὁ ἐν Παρισίῳ Γαλλοῖταλὸς Σύνδεσμος ἐψήφισε 500,000 πρὸς Ἰδρυσιν δύο μνημείων εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν ὅπλοις συναδελφώσεως τῶν δύο Ἑθνῶν. Τὸ ἐν θὰ ἀνεγερθῇ ἐπὶ τοῦ ὁρους Γκράππα παρὰ τὸν Πιάβε καὶ τὸ ἄλλο εἰς Μπλενὺ τῆς Καμπανίας.

— Τὸ Ὀθωμανικὸν Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἀπέρριψε τὴν υποβληθεῖσαν πρότασιν ὥπως εἰς τὴν Ἰατρικὴν καὶ Νομικὴν σχολὴν Κωνσταντινουπόλεως γίνουσι δεκταὶ ὡς φοιτήτριαὶ καὶ γυναῖκες.

— Οἱ Γάλλοι σοσιαλισταὶ Ἰδρυσαν σοσιαλιστικὸν θέατρον ὀνομασθὲν «Θέατρον τῆς Ἐργασίας». Οἱ ἡθοποιοὶ εἶνε ἡνωμένοι εἰς συνδικάτον. Θὰ διδῇ λαϊκὰς παραστάσεις μόνον διὰ τοὺς ἐργάτας. Ἦρχισε μὲ τὴν ἑμμετρον κωμῶδιαν τοῦ Ζαντὺ «Ὁ Ὀνειρώδης γάμος».

— Εἰς ἐν Τουρκικὸν λύκειον τοῦ Γαλατᾶ διωργανώθη ἐν Κων(πόλει) ἐκθεσις ἔργων Τούρκων ζωγράφων. Ἐξέθεσαν 21 μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ Διάδοχος Ἀβδουλ Μετζήτ καὶ μία Χανούμσα, ἡ Νεβζάτ. Ἐργα 120. Ὁ Διάδοχος ἐκθέτει 6 ἔργα, ἐν οἷς τὸν Σερίφην τῆς Μένκας, μίαν Ἀύσιν ἡλίου καὶ ἐν χιονισμένον τοπεῖον. Ὅλα χωρὶς ἑκφρασιν καὶ κίνησιν. Ἐξ ὧν

τῶν ἔργων τῆς ἐκθέσεως διακρίνεται διὰ τὴν τέχνην του ὁ πίναξ «Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἐρζεροῦμ» τοῦ Σαμὴ βέη. Παριστάνει Τουρκικὸν ἵππικὸν τρέχον ἐν καλπασμῷ.

— Ἡ Αὐστριακὴ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ πωλήσῃ ὅλα τὰ δημόσια ἔργα τέχνης, ὥπως ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς προμηθείας τροφίμων διὰ τὸν λαόν.

— Εἰς τὴν πόλιν τῆς Φιλλανδίας Μουστάνιακην ἀπέθανεν ὁ παγκοσμίου φήμης Ρώσος συγγραφεὺς Λεωνίδας Ἀνδρέεφ ἐκ συγκοπῆς, προελθούσης ἐκ τῆς συγκινήσεως ἣν ἠσθάνθη κατὰ τὸν βομβαρδισμὸν ὑπὸ Μπολσεβίκων δι' ἀεροπλάνων εἰς τὰ περίεξ τῆς οἰκίας του.

Ὁ Ἀνδρέεφ θεωρεῖται ἐκ τῶν κορυφαίων τῆς συγχρόνου παγκοσμίου λογοτεχνίας. Ἦτο ἀπλοῦς εἰς ἑκφρασιν ἀλλὰ βαθύς μελετητῆς τῆς Ρωσικῆς ζωῆς καὶ δυνατὸς ψυχολόγος. Τὰ διηγήματά του καὶ τὰ δράματά του ἂν καὶ ἐπηρεασμένα ἐκ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος εἶνε ζωηρότατα εἰκόνες τῆς ψυχῆς τοῦ Ρωσικοῦ λαοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ προήρχοντο. Ἀποτελοῦν συγχρόνως καὶ μίαν ἰδικήν του φηγογραφίαν.

Ὁ Ἀνδρέεφ ἐγεννήθη εἰς τὸ Ὁρελ τῇ 1871. Ἐσπούδασεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πετροπόλεως. Ὡς φοιτητῆς ἔγραψε τὰ πρῶτα του διηγήματα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ «Σιγὴ» τὸν κατέστησε γνωστόν. Τὰ διηγήματά του, ἀνερχόμενα εἰς πολλὰς δεκάδας, ἔχουν μεταφρασθῇ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας. Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔδημοσιεύθησαν ἡ Μασσαλιώτις, ὁ Χωροφύλακας, ἡ Σιωπὴ, ἡ Ἀδύσος, οἱ Ἑπτὰ κρεμασμένοι, τὸ Σήμαντρον, ὁ Τοῖχος, ὁ Κλέπτης, τὰ Ἀπομνημονεύματα ἐνὸς φυλακισμένου, Εἶνε τρελλός, ἡ Ἡμέρα τῆς ὀργῆς καὶ τὸ Κόκκινον γέλιο. Τὰ δύο τελευταῖα θεωροῦνται ὡς τὰ ἀριστοτεργήματά του. Εἰς τὸ Κόκκινον γέλιο εἰκονίζει τὸν πόλεμον εἰς ὅλην τὴν τραγικότητά του, ἔμπνευσμένον ἐκ τοῦ Ρωσοῦ-αὐλωνικοῦ πολέμου.

Ἐκ τῶν θεατρικῶν ἔργων του παρεστάθησαν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ θιάσου Κυβέλης ἡ «Κατερίνα Ἰβάνοβνα» καὶ ἡ «Ἀνθή».

— Ὁ Μασκάνι, ὅστις μένει ἐν Λιθόρνφ, συνέθεσε ὁπερέτταν φέρουσαν τὸν τίτλον «Si» καὶ γράφει ἤδη τὸν «Μικρὸν Μαρὰ» μὲ θέμα τὴν Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν. Σκέπτεται νὰ μελοποιήσῃ καὶ τὸν «Ἀρλεκίνον Βασιλέα».

— Ἐν Γαλλίᾳ ἐορτάσθη ἡ πεντηκοστὴ ἐπέτειος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κριτικοῦ Σαιντ-Μπέ, τοῦ συγγραφέως εἰκοσι τόμων τῶν «Κατὰ Δευτέραν Διαλέξεων», τεσσάρων τόμων τῶν «Λογοτεχνικῶν προσωπογραφιῶν» καὶ ἑξ τόμων τῆς «Ἱστορίας τοῦ Περτ Ρουαγιάλ».

— Ἀπέθανεν εἰς τὸ Μπράιτον ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς «Πὲλ Μὲλ Γκαζέτ» Ἀστορ. Ἦτο Ἀμερικανὸς τὴν καταγωγὴν ὁ πολὺς ἑκατομμυριούχος, γενόμενος πολίτης Ἀγγλῶς πρὸ πολλῶν

έτων. Ήτο 70 έτων και βουλευτής επί σειράν έτων.

— Είς τόν Παρισινόν «Χρόνον» δ γνωστός συγγραφεύς Πιέρ Λουί ισχυρίζεται ότι συγγραφεύς τών κωμωδιών του Μολιέρου είνε δ σύγχρονός του τραγωδοποιός Πέτρος Κορνήλιος.

— Ο μεγαλειέρος βαθύφωνος του κόσμου, δ Ρώσος Σαλιαπίν, προσβλήθηκε εκ πανώλους έτουφεκίσθη από τους Μπολσεβίκους.

— Απέθανεν δ ονομαστός Άγγλος ήθοποιός Χ. Ίρβινγκ, υίός του επίσης γνωστού ήθοποιού. Άν και έπηρεάσθη πολύ από την τεχνιοτροπία του πατρός του, ήκολούθησε κατά τόν πλείστον την νέαν σχολήν.

— Απέθανεν ή μεγαλειτέρα αιδός της Ευρώπης του ΙΘ΄ αιώνος, ή επικληθείσα «Διέθνής αηδών» Άδελίνα Πάττι. Η μαγεία της φωνής της εξέτρελλαν τον κόσμον όλον. Έδοξάσθη ως ουδεμία ήθοποιός και έζησε ζωήν ζηλευτήν, αποχωρήσασα δέ της σκηνής, πριν γηράσκη τή 1903, δέν άφηκε διάδοχον. Η Τετραζίνι δέν κατώρθωσε νά την φθάση.

Η Πάττι έγεννήθη έν Μαδρίτη εξ Ίταλών γονέων, πρό 76 έτων. Έγερανίσθη πρό του κοινού 9 έτων είς Ν. Υόρκην. Τή 1868 ένυμφεύθη τόν μαρκήσιον Gaux, μετά του οποίου έζησε μέχρι του 1877. Τό 1886 ένυμφεύθη τόν αιδόν Νικολίνι, όστις μετά έν έτος απέθανε και εύθός ένυμφεύθη τόν Σουηδόν βαρώνον Cedestrow. Κατά τās καλλιτεχνικάς της περιόδους απέκόμισε κέρδη 50 εκατομμυρίων, εκτός τών πολυτίμων δώρων. Κατά την τελευταίαν εμφάνισίν της είς τό Κόβεντ Γκάρντεν έφερε κοσμήματα 6 1)2 εκατομμυρίων.

Οί κυριώτεροι ρόλοι της ήσαν είς τήν Τραδιάταν, τόν Δόν Πασκουάλε, τόν Κουρέα της Σελίλλης, Έλίζιον έρωτος, Ρωμαίον και Ίουλιέταν. Έγνώριζε 80 μελοδράματα άπ΄ έξω.

Διά της διαθήκης καθιστά κληρονόμον της εκ 2,750,000 περιουσίας της τόν σύζυγόν της, τās φίλας της και ύπηρειρίας. Τό μεγαλειέρον μέρος της περιουσίας της συνίσταται είς κόσμήματα. Άλλ΄ άν απέθανεν ή Πάττι, ή φωνή της δέν εξέλιπε. Θά άκουσθη πάλιν μετά ένα αιώνα άφότος έπαυσε νά τραγουδή, δηλ. τό 2008 διατηρηθείσα είς φωνογραφικούς δίσκους, οί όποιοι έχουν φυλαχθή είς τά ύπόγεια της Γαλλικής Μουσικής Ακαδημίας.

— Μετ΄ έξαιρετικής έπιτυχίας παρεστάθη είς την Βιέννην ή νέα όπερα του Ριχάρδου Στράους «Η γυναίκα χωρίς σκιά», επί λιμπρέττου του Χόφμανσταλ, του γνωστού ποιητού της «Ηλέκτρας». Τό θέμα είνε συμβολικό. Η ήρωίς είνε μία βασίλισσα, μισή γυναίκα και μισή νεράιδα, καταδικασμένη νά μείνη στείρα έως ότου δυνηθή νά εύρη την σκιάν της την όποιαν έχη χάση.

— Απέθανεν δ Βιενναίος ποιητής Πέτερ Άλτεμπεργκ. Ήτο δ ποιητής της γυναικός, την άγάπην της όποιάς έφαλε με ένθουσιασμόν ρωμαντικού τροβαδόρου.

— Η Ίταλική Κυβέρνησις άπεφάσισε την ίδρυσιν Πανεπιστημίου έφηρμοσμένων έπιστημών έν Κωνσταντινουπόλει.

— Μετά μεγάλης έπισημότητος έγένετο είς τό Βορδύ και κατά την είσδον του στομίου της Γιρόνδης ή τελετή της καταθέσεως του θεμελίου λίθου του μνημείου του άνεγειρομένου είς ανάμνησιν της είς τόν πόλεμον έπεμβάσεως της Άμερικης. Ωμίλησαν οί κ. κ. Πουαγκαρέ και δ έν Παρισίους Πρεσβευτής της Άμερικης.

* *

Η διοργανωθείσα έν Παρισίοις είς την όδόν Βενετίας εκθέσις έργων Έλλήνων καλλιτεχνών, ής μετέσχον δέκα ζωγράφοι οί κ. κ. Παρθένης, Φωκίς, Μαλέας, Κογεβίνας, Γαλάνης, Ροδοκανάκης, Στεφανόπουλος, Λύτρας, Παπαπαναγιώτου, Ζαβιτσιάνος και δύο γλύπται, οί κ. κ. Τόμπρος και Ζευγώλης, προεκάλεσε τās κρίσεις τών Γάλλων κριτικών ή μάλλον τās έπικρίσεις: Ο Παρισινός «Χρόνος» άποφαίνεται ως εξής: «Οί μετασχόντες της εκθέσεως Έλληνες καλλιτέχνηι ύπόσχονται δυνατοί χυμοί κυκλοφορουν και πολύ προσεχώς θά ίδωμεν έργα τιμώντα την Ελλάδα. Άλλ΄ οί διδάσκαλοι ών αί συμβουλαί έμόρφωσαν την νεότητα αυτήν—και είνε νέος κανείς έν τη τέχνη έφ΄ όσον δέν συνεπλήρωσε τό πεντηκοστόν έτος—δέν ήσαν Έλληνες. Άλλοι έσπούδασαν είς Παρισίους, άλλοι είς Μόναχον, άλλοι είς Βιέννην. Και τά ίχνη της Λατινικής ή Γερμανικής προπαιδείας είνε έμφανή ύπέρ τό δέον. Με την διαφοράν ότι ή μόν Γαλλική επίδρασις ουδέν άφαιρεί από την άτομικότητα του καλλιτέχνου, ένφ ή Γερμανική φονεύει (;) έν αυτώ πās ανεξαρτησίαν. Ο Λύτρας εκθέτει ήμίσειαν δωδεκάδα εικόνων Γερμανικού στυλ άπροσώπους και βαρείας, ένφ είς μίαν nature morte άναγνωρίζει τις την θελκτικήν παλέταν του Φλανδρέν. Ο Ροδοκανάκης και δ Κογεβίνας, δεξιοί τοπιογράφοι έμορφώθησαν είς την σχολήν του Γύζη. Ο Παρθένης και δ Γαλάνης έχουν την Γαλλικήν σφραγίδα, αλλά δέν παρουσιάζουν τίποτε τό Ακαδημαϊκό. Ο Γαλάνης έμπνευσμένος από τόν Ρουσώ παρέλαβε από τόν άτελή αυτόν καλλιτέχνην, ότι ούτος είχε καλόν και παρεμέρισε τό κακό. Κατέχει τό σχέδιον και ή τεχνική του είνε αληθώς σπανία. Άλλ΄ δ μάλλον ένδιαφέρων είνε δ Παρθένης όστις άφομοίωσε διά της μελέτης του Πουβίς ντε Σαβάν τās διακοσμητικές άρχάς του διδασκάλου και του όποιού ή παλέτα ένθυμίζει τās καλλιτεχνικάς μεθόδους του Ματίς. Έν τούτοις ή τέχνη του είνε πολύ προσωπική. Λεπτή αίσθησις τών τόνων και μορφών τόν διακρίνει.» Ο τεχνοκρίτης έπαινει δι΄ όλίγων τούς κ. κ. Φωκίαν, Παπαπαναγιώτου, Στεφανόπουλον και Ζαβιτσιάνον, άναφέρει δέ ειρωνικώς τούς δύο γλύπτας.

Αντιθέτως ή «Έφημερίς της Έλβετίας» έν ανταποκρίσει εκ Παρισίων έπικρίνει τās ζωγραφικά έργα ως άδικούντα την Έλλ. τέχνην και κάμνει εύφημον μνείαν τών γλυπτικών.

Εἰς τὸν Παρισινὸν «Ἐλεύθερον Ἀνθρωπον» γράφει ὁ κριτικὸς Ζὰν Ντεστιέ :

«Ὁ Γαλλικὸς ἱμπεριαλισμὸς ἐμόρφωσε τοὺς Ἑλλήνας καλλιτέχνας, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν ἐν τῇ ἐκθέσει. Διὰ τὴν τάχα νὰ μὴ δεικνύονται περισσότερον Ἑλλήνες ; Μήπως εἶνε θύματα ἀορίστου διεθνισμοῦ ; Ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ φυλὴ τῶν ἡμπορεῖ νὰ ἀναδείξῃ μεγάλους καλλιτέχνας, ἀλλὰ διὰ τὴν φοροῦν προσωπίδας ; Ὁ Σέζαν, ὅστις δὲν ἤξευρε νὰ ζωγραφίσῃ ἐπέδρασε πολὺ ἐπὶ τοῦ Γαλλάνη. Ὑπάρχει πλάνη ἐν τῇ τέχνῃ ὅσῃς ὑπάρχει ὁρισμὸς ἐν τῇ φύσει. Εὐτυχῶς ὁ Γαλλάνης ἐπηρεάσθη ὀλιγώτερον ἀπὸ πολλοὺς συμπατριώτας μας. Μετὰ τὸν Γαλλάνη σταματᾷ κανεὶς εἰς τὸν κ. Παρθένην. Ἐχει πολὺ ἀνεπτυγμένον τὸ αἶσθημα τῆς διακοσμητικῆς. Ἀλλ' ἡ «Ἐλνὴς» εἶνε τάχα Ἑλληνικαὶ ἢ μήπως Προδηγιανναί ; Ὁ Λοὺί Βωσέλ ἔγραψε ὅτι ὁ κ. Κογεβίνας εἶνε ὁ Μωφρὲ τῆς Κερκύρας. Καὶ ὅμως ὁ Μωφρὲ μόλις πρὸ δύο ἐτῶν ἀπέθανε καὶ ἐλησμονήθη. Οἱ κ. κ. Ροδοκανάκης, Στεφανόπουλος καὶ Φωκάς θὰ ἡμπορούσαν νὰ τεθοῦν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν οἰας-

δήποτε ἐκθέσεως τοπιογράφων. Ἀλλ' εἶνε ὅμως Ἑλλήνες ; Οὕτε ὁ κ. Λύτρας εἶνε Ἑλλήν, οὔτε ὁ κ. Παπαπαναγιώτου. Οἱ δύο αὐτοὶ καλλιτέχναι ἔλαβον ἐν Γερμανίᾳ διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν χωρὶς νὰ καταδικάζω καθόλου, ὁμολογῶ ὅτι δὲν στέκει οὔτε ἐν Γαλλίᾳ, οὔτε ἐν Ἀθῆναις».

Ἐκ τῶν κριτικῶν αὐτῶν ἀποδεικνύονται δύο τινά. Ὁ σωδινισμὸς τῶν Γάλλων, οἵτινες τοὺς ἀντιγράφοντας Γάλλους καλλιτέχνας ἐπαινοῦν, ἐπικρίνουν δὲ τοὺς ἐπηρεασθέντας ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς τέχνης. Καὶ τὸ χειρότερον, ὅτι οἱ Ἑλλήνες κατηγοροῦνται ὡς μὴ ἔχοντες Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα ἀλλ' ἐμφανίζονται ὡς ἀπλοῖ μιμηταί. Ὁ φόγος αὐτὸς, ἀληθὴς κατὰ τὸ πλεῖστον, πρέπει νὰ διδάξῃ τοὺς νεωτέρους καλλιτέχνας μας ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐξαρτᾶται πολὺ ἐκ τῆς Ἑλληνικότητος. Ἡ μίμησις δὲν ἔχει καμμίαν ἀξίαν, οὔτε διὰ τοὺς ξένους καὶ.

Μεταξὺ τῶν ἐκτεθέντων ἔργων ὑπῆρχε καὶ προτομὴ τοῦ κ. Βενιζέλου, ἔργον τοῦ κ. Κωνστ. Δημητριάδου.

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΘΕΑΤΡΟΝ 'ΟΛΥΜΠΙΑ.

Τὸ γνωστὸν μυθιστόρημα τοῦ Δ' Ἀννούτσιου, «Ἐπίσκοπο καὶ Σία», ἐνέπνευσεν εἰς τοὺς κ.κ. Λευκοπαρίδην καὶ Παρασκευᾶν ἡθοιοῖν νὰ τὸ δραματοποιήσουν. Οἱ διασκευασταὶ κατῶρθωσαν νὰ ἀναπτύξουν ἐπιτυχῶς τὰ κυριώτερα δραματικὰ στοιχεῖα τοῦ παλαιοῦ καὶ ὅχι ἐκτενοῦς ἀλλὰ ὁραίου ἔργου εἰς μίαν ἐνδιαφέρουσαν πλοκήν. Ἐπίσκοπο εἶνε—ὅχι βέβαια κανεὶς ἐπίσκοπος—ὁ ψυχικῶς ἀνάπηρος, ὁ ἀδυνάτου χαρακτῆρος ἀνδρῶπις ὅστις γίνεται τὸ παίγνιον καὶ θῦμα μῖας καμαριέρας, περιτοχιζομένης ἀπὸ γυναικοθήρας καὶ ἐπὶ τέλους γίνεται φονεὺς τοῦ ἐραστοῦ τῆς.

Καὶ ἐπὶ βλέπει τὸ παιδί του, τὸ ὁποῖον παρίστατο κατὰ τὸν φόνον, νὰ πίπτῃ νεκρὸν, παραφρονεῖ. Ἡ διαγραφὴ τῶν χαρακτήρων, ἂν καὶ ἀρκετὰ δύσκολος, ἐπιτυχής. Ὁ κ. Γαβριηλίδης ὡς Ἐπίσκοπο καὶ ὁ κ. Σάββας εἰς τὸν γεροντικὸν ρόλον, ἀριστοί. Διὰ πρώτην φοράν ἐνεφανίσθη ὁ δωδεκαετής υἱὸς τοῦ κ. Γαβριηλίδου, πιστὴ μικρογραφία τοῦ πατρὸς καὶ διδασκάλου του. Ἐπαιξε φυσικώτατα.

Ἡ «Νέλλη» εἶνε τρίπρακτον κοινωνικὸν δράμα τοῦ νεαροῦ διευθυντοῦ τῆς «Ἐστίας» κ. Ἀχ. Κύρου. Ἡ ἀπειρία τῆς σκηνῆς διαφαίνεται εἰς τὴν διαχείρισιν μῖας ὑποθέσεως, ἣτις ἄλλως τε στερεῖται πρωτοτυπίας. Μία κόρη κυρίας ὅχι ἀμέμπτων ἡθῶν ἀγαπᾷ ἕνα νέον πλούσιον. Χωρίζονται, μετὰ πέντε ἐτησαντώνται εἰς τὴν Ἰταλίαν· ἡ κόρη εἶχε νυμφευθῇ ἕνα παρῆλικα, πλούσιον καὶ αὐτόν. Ἀλλὰ μένει

πιστὴ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, μολοντί ὁ πειρασμὸς τῆς νεότητος ἡδύνατο νὰ τὴν παρασύρῃ. Ὁ διάλογος ἀρκετὰ καλός, ἂν καὶ εἰς τινὰ μέρη ἀποβαίνει μονότονος.

Ὁ «Ὀρκος», τοῦ ἀποσιωθέντος εἰς τὰ μονόπρακτα κ. Γ. Κορομηλά, εἶνε ὀνειρόδραμα. Βράδυ παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιάς. Μία γρηοῦλα κἀθετα κοντὰ στὸ τζάκι. Εἶχε διαλάμψη εἰς τὴν κοσμικὴν κίνησιν ἐπὶ Ὁθωνος. Ἡ ὑπηρέτρια τῆς τῆς διαβάζει ἐν χρονογράφῃ, εἰς τὸ ὅποιον γίνεται λόγος διὰ τὴν παλαιὰν εὐμορφίαν τῆς. Ἡ γρηοῦλα ἀποκοιμᾶται. Μεσάνυκτα. Ἀναπαριστᾶται ἐν ὀνειρῷ ἡ πρώτη βραδιά τῶν γάμων τῶν ὁ πεθαμένος ἄνδρας τῆς ἐμφανίζεται, παραπονεῖται ὅτι συχνὰ κυττάζει εἰς τὸν καθρέπτην καὶ τὴν παρακαλεῖ νὰ μὴ ξανακυττάξῃ πλέον καὶ αὐτὸ διὰ νὰ μὴ ἀντιληφθῇ τὸ γῆρας τῆς ὅταν ἔλθῃ. Ἐκεῖνη τοῦ τὸ ὀρκίζεται. Τὸ ὄνειρον διακόπτει ἡ ὑπηρέτρια, ἣτις τὴν ἐξυπνᾷ ἀρχίζει νέος χρόνος. Ἡ γρηοῦλα σηκώνεται καὶ βλέπει διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τὸ βράδυ τῶν γάμων τῆς εἰς τὸν καθρέπτην, παραθαίνουσα τὸν ὄρκον τῆς. Ἀντικρῖζει τὸ φάσμα τῆς. «Βγάλε αὐτὸν τὸν καθρέπτην!» φωνάζει μὲ ἀπογοήτευσιν πρὸς τὴν ὑπηρέτιάν τῆς.

Ὁ συγγραφεὺς παρ' ὅλην τὴν ἀπειανότητα γυναικὸς νὰ μὴ κυττάξῃ ἐπὶ δεκαετηρίδας δολοκλήρους εἰς τὸν καθρέπτην—τὸ ὄγδον θαῦμα—κατῶρθωσε νὰ μεταδώσῃ τὴν μελαγχολίαν, τὴν ὁποίαν προκαλοῦν τὰ περασμένα χρόνια. Κατὰ τὴν τεχνοτροπίαν ὁμοιάζει τὸ «Ὀνειρον τῆς πρωτοχρονιάς» τῆς Μυσσέ. Ἡ σκηνοθεσία ἐπίσης τοῦ ὀνείρου ὑπενθυμίζει τὴν «Πραγμα-